

VÉDELMI IGAZGATÁSI HIVATAL

PROGRAMDOKUMENTÁCIÓ

a védelmi és biztonsági alapismereti tanfolyamhoz

1.1 A továbbképzési program címe: védelmi és biztonsági alapismereti tanfolyam
1.2 A továbbképzési program szakmai felelőseinek neve: Klotz Balázs (Nemzeti Közszerolálati Egyetem, Közigazgatási Továbbképzési Intézet igazgató); Halász András tő. alezredes (Védelmi Igazgatási Hivatal, Védelmi és Biztonsági Ellenőrzési és Felkészítési Főosztály főosztályvezető)
1.3 A továbbképzési program témacsoportja: Általános közigazgatási ismeretek <u>Szakmai ismeretek</u> Vezetői ismeretek <i>(a megfelelő aláhúzendó)</i>
1.4 Amennyiben a továbbképzési program létrehozását jogszabály írja elő, a vonatkozó jogszabály megnevezése: • a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szoló 2021. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Vbő.). • a védelmi és biztonsági képzések szabályairól szoló 404/2022. (X. 24.) Korm.
1.5 A továbbképzési program célja: Az alapismereti tanfolyam célja, hogy a Vbő. szerinti feladatok ellátásában részt vevő személyi állomány képe sé váljon az ö ssz kormányzati válságkezelésre, amely a Nemzeti Közszerolálati Egyetem bevonásával megvalósuló gyakorlati moduljában magában foglalja a védelmi és biztonsági igazgatási tréninget és konzultációt is. Ennek során a képzésben részt vevő személyi állomány a képzést követően alkalmassá válik arra, hogy ○ a biztonság komplex felfogására támaszkodva felismerje az elsődleges szakmai tevékenysége szempontjából jelentős védelmi és biztonsági kihívásokat; ○ a kormányzati válságkezelés összehangolása szempontjából alkalmazható keretrendszerek (ágazati válságkezelés, összehangolt védelmi tevékenység, különleges jogrend) saját szakterületét érintő elemeit alkalmazza; ○ a biztonsági helyzetet figyelembe véve a felmerülő válsághelyzetekben az elsajátított védelmi és biztonsági ismereteket alkalmazni tudja; • ismerje ○ a válságkezelési és a különleges jogrendi kategóriarendszer alapvető fogalmait és eljárásait; ○ a védelmi és biztonsági intézményrendszer alapvető döntéshozatali elemeit; ○ az ágazati szabályok békeidőszaki működéstől eltérő feladatainak irányait és alapvető intézményeit.

1.6 A továbbképzési program tartalmának rövid összefoglalása:

Az alapismereti tanfolyam blended rendszerű, 3 napos e-learning és 2 napos jelenléti workshopból épül fel.

Az alapismereti tanfolyam ismeretanyaga tartalmazza:

- a biztonsági környezet változásának kormányzati, kormányzási és kormányzati igazgatási vonatkozásainak, illetőleg a veszélyhelyzeti működés főbb közigazgatási tapasztalatainak áttekintését,
- a közigazgatás, a védelmi és biztonsági igazgatás, valamint a honvédelmi igazgatás egymáshoz való viszonyának gyakorlatorientált feldolgozását,
- kiemelt területek – így a védelmi és biztonsági kötelezettségek rendszere, a területi igazgatás, a központi koordináció, az összehangolt védelmi tevékenység, a különleges jogrend – működési kereteinek és mechanizmusainak ismertetését,
- a Védelmi Igazgatási Hivatal funkcióinak, szervezetének, működésének és különösen sajátos – felkészülési, nemzeti ellenálló képességgel kapcsolatos, összkormányzati koordináció érdekében szakterületi javaslatokat becsatornázó, ellenőrző – feladatainak, valamint a nemzeti válságkezelés központi feladatainak bemutatását,
- a védelmi és biztonsági igazgatás hatékony működtetéséhez javasolt funkcionális sémák és lehetséges megoldások áttekintését,
- a magyar állam Észak-atlanti Szerződés Szervezetével és Európai Unióval történő kapcsolattartás rendszerének külképviseleti bemutatását, különösen a COVID–19-járvány és az orosz–ukrán háború alapján szerzett külképviseleti tapasztalatok feldolgozását.

1.7 A továbbképzési program célcsoportja:

- a Védelmi Igazgatási Hivatal személyi állománya,
- a központi államigazgatási szervek és a Magyar Honvédség védelmi és biztonsági feladatok ellátására kijelölt személyi állománya,
- a Vbö. 49. § (1) bekezdésében meghatározott szerv védelmi és biztonsági igazgatási tisztviselője, valamint
- mindazok a tisztviselők, honvédelmi és közbiztonsági referensek, akik helyi, területi és központi szinten részt vesznek a védelmi bizottságok munkájában, válságkezelés esetén koordinációs és tervezési feladatokat látnak el.

1.8 A továbbképzési program által érintett szakmai kompetencterületek:

Védelmi és biztonsági igazgatás, külügyi igazgatás.

1.9 A továbbképzési program típusa:

e-learning

jelenléti

blended

1.10 A továbbképzési program óraszám: 40**2.1. A továbbképzési programon való részvétel feltételei**

2.1.1 Előzetesen teljesítendő, a közszolgálati továbbképzési programjegyzéken szereplő program(ok): nincs

2.1.2 Előzetesen elvárt egyéb képzés(ek): nincs

2.1.3 Előzetesen elvárt ismeret(ek), kompetenciá(k): nincs

2.1.4 Előzetesen elvárt végzettség(ek): nincs

2.2 A továbbképzési program programelemei (moduljai):

Sorszám ¹	Megnevezés (cím)	Típus ²	Óraszám ³		Oktatói szerep ⁴	Csoportlétszám (min.–max.)
			Elmélet	Gyakorlat		
1.	Védelmi és biztonsági alapismereti tanfolyam	- elméleti e-learning, - jelenléti – konzultáció/gyakorlati foglalkozás	24	16	- továbbképzési előadó, - tréner, - konzulens/gyakorlatvezető	10-12 fő

¹ A programelem helyét jelzi a képzési folyamatban.

² Az alábbi programelem-típusok (foglalkozási formák) lehetségesek:

- **elméleti e-learning**
- gyakorlati e-learning – önálló interaktív feladatmegoldás
- szimulációs e-learning
- jelenléti – előadás
- jelenléti – konzultáció/gyakorlati foglalkozás
- jelenléti – tréning
- **jelenléti – workshop (műhelybeszélgetés)**
- egyéb (kérjük megnevezni)

³ Egész számú tanóraban megadva.

⁴ Az egyes programelemek megvalósításában közreműködő oktatók az alábbi szerepköröket tölthetik be:

- továbbképzési előadó
- **tréner**
- **facilitátor**
- konzulens/gyakorlatvezető
- egyéb (kérjük megnevezni)
- a megvalósítás nem oktató közreműködésével történik

2.3 A továbbképzési programhoz tartozó tanítást/tanulást támogató eszközök típusai:

E-tananyag

Szakanyag (jegyzet, elméleti háttéranyag)

Fogalomtár/szószedet

Jogszabálytár

Diasor

Esettanulmány/jogeset

Handout

Átfogó kérdés

Interaktív feladatsor

Tréning-forгатókönyv gyakorlatleírásokkal

Tréneri felkészítő módszertani anyag

Előadás vázlata, szinopszisa (óravázlat)

Workshop (műhelybeszélgetés) vázlata

Kérdésbank

Munkafüzet

2.4 A továbbképzési program tartalmaz vizsgaszituációhoz kötött számonkérési formát?

Igen/nem

2.5 Amennyiben a továbbképzési program tartalmaz vizsgaszituációhoz kötött számonkérési formát,
2.5.1 a vizsga formája: online, 40 kérdésből álló vizsgateszt
2.5.2 megszerezhető minősítés: megfelelt/nem felelt meg
2.5.3 a minősítésekhez tartozó követelményszintek: megfelelt 61 %-tól
2.5.4 a sikertelen teljesítés következménye: ismétlések száma 3, a képzésen történő újbóli részvétel további feltételek teljesítése nélkül lehetséges

2.6 A továbbképzési program zárásának feltételei: e-learning tananyag elvégzése + vizsga sikeres teljesítése+ 100%-os részvétel a jelenléti képzésen

2.7 A továbbképzési program elvégzését igazoló irat: kreditpont megszerzését igazoló tanúsítvány (41 kreditpont)
(ez a 273/2012. (IX. 28.) Korm. rendelet értelmében tanúsítvány, más jogszabály azonban előírhat egyéb iratot, pl. bizonyítványt)

2.8 A tanfolyam tartalmi felülvizsgálatának, tovább fejlesztésének lehetőségei: jogszabály módosítás esetén a vizsgaeredmények, valamint a tanfolyamon résztvevő állomány által - önkéntes alapon névtelenül - kitöltött kérdőív kiértékelése, továbbá az oktatók által gyűjtött tapasztalatok útján.

Tematika

I. témakör címe: A 21. századi biztonsági környezeti kihívások, fenyegetések és az állam nemzetközi együttműködése	A témakör elsajátításához szükséges tanulási idő: 4 tanóra
Az I. témakör alá tartozó tematikai egységek	Az adott tematikai egység (tanulási tartalom) elsajátítása által megszerezhető/fejleszthető <u>szakmai kompetencia</u> leírása
1. tematikai egység megnevezése: Biztonsági környezet változása, hibrid kihívások	Az elmúlt időszak biztonságpolitikai tendenciáinak áttekintése, a biztonsági kihívások főbb csoportjainak, jellegének és a kezelésükkel kapcsolatos tapasztalatok megismerése (migráció, terrorizmus, kibertér fenyegetései stb.). <i>Jogszályi háttér:</i> <i>Magyarország Nemzeti Biztonsági Stratégiájáról szóló 1163/2020. (IV. 21.) Korm. határozat</i>
2. tematikai egység megnevezése: Biztonsági kihívások, Magyarország szerepe az Észak-atlanti Szerződés Szervezete (NATO) és a és az Európai Unió (EU) szövetségében	A NATO előtt álló biztonsági kihívások és az azokra adott szövetségi válaszok megismerése. Magyarország szövetségi vállalásainak és kötelezettségeinek megismerése.
3. tematikai egység megnevezése: A NATO Válságkezelési Rendszerével és az EU válságkezelési feladataival összefüggő magyar szabályok és azok alkalmazása	A NATO Válságkezelési Rendszerének, a NATO válságkezelési intézkedés bevezetésével és nemzeti szintű végrehajtásával járó koordinációs és ágazati feladatok megismerése, az EU közös biztonság- és védelempolitikája keretében végzett válságkezelési feladatának, illetve a kapcsolódó nemzeti szintű feladatok megismerése. <i>Jogszályi háttér:</i> <i>Vbö. 77-78. §</i> <i>a NATO Válságkezelési Rendszerével összefüggő döntéshozatal és feladatellátás, valamint a Nemzeti Intézkedési Rendszer alkalmazásával összefüggő szabályokról szóló 399/2022. (X. 21.) Korm. rendelet</i>
4. tematikai egység megnevezése: A külképviseletek működése és válságkezeléssel kapcsolatos tapasztalatai	Magyarország külképviseleti rendszere, a külképviseletek működésének megismerése, valamint a külképviseletek feladatellátásával, gyakorlati tapasztalataival kapcsolatos ismeretek az utóbbi évek válsághelyzetei kapcsán.

II. témakör címe: A különleges jogrend és a válságkezelési intézményrendszer	A témakör elsajátításához szükséges tanulási idő: 10 tanóra
A II. témakör alá tartozó tematikai egységek	Az adott tematikai egység (tanulási tartalom) elsajátítása által megszerezhető/fejleszhető <u>szakmai kompetencia</u> leírása
1. tematikai egység megnevezése: A különleges jogrendi helyzetek, az Országgyűlés és a köztársasági elnök jogkörének változása békében és különleges jogrend idején	A hadiállapotról, a szükségállapotról és a veszélyhelyzetre vonatkozó alaptörvényi szabályok megismerése. Az Országgyűlés, valamint a köztársasági elnök védelmi és biztonsági tevékenységek irányításában gyakorolt jogosítványai. <i>Jogsabályi háttér:</i> Alaptörvény 48-56. cikk Vb. 44-47. §
2. tematikai egység megnevezése: A nemzeti ellenálló képesség elmélete és irányai, az önkormányzati felelősség	A nemzeti ellenállóképesség rendszerével kapcsolatos jogi szabályozás megismerése. Magyarország tekintetében potenciálisan felmerülő fenyegetések és veszélyek következményei megelőzésével, bekövetkezésük esetén való reagálás megerősítésével és a káros hatások csökkentésével kapcsolatos feladatrendszerek megismerése. <i>Jogsabályi háttér:</i> Vb. 42. §
3. tematikai egység megnevezése: „Küszöb alatti” válságkezelés és a különleges jogrendi működés összefüggései	A különleges jogrend kihirdetését megelőző, illetve a kihirdetést követően elrendelhető intézkedések, azok közigazgatási szervezetrendszerre gyakorolt hatásainak megismerése. A különleges jogrend kihirdetését megelőzően, vagy annak hiányában bevezethető válságkezelési intézkedések. <i>Jogsabályi háttér:</i> Alaptörvény 48-56. cikk Vb. 79-81. §
4. tematikai egység megnevezése: Az ágazati válságkezelés tapasztalatai és az összehangolt védelmi tevékenység 1.	A Kormány által súlyos vagy elhúzódó védelmi és biztonsági esemény esetén elrendelhető összehangolt védelmi tevékenység keretei, a bevezethető intézkedések köre, a közigazgatási szervezetrendszer feladatellátásainak sajátosságai megismerése. A menekültügyi törvény által szabályozott tömeges bevándorlás okozta válsághelyzettel összefüggő feladatok megismerése a közigazgatási szervezetrendszer és az egyes védelmi és biztonsági szervezetek vonatkozásában, az egészségügyi válsághelyzet során alkalmazandó intézkedések rendszere és a COVID-válságkezelés gyakorlata. <i>Jogsabályi háttér:</i> Vb. 74-76. §

	1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről 228-232/H. § 2007. évi LXXX. törvény a menedékjogról, 80/A-K. §
5. tematikai egység megnevezése: Az ágazati válságkezelés tapasztalatai és az összehangolt védelmi tevékenység 2.	A honvédelmi ágazathoz köthető normál jogrendi válságkezeléssel kapcsolatos szabályozási háttér és feladatrendszer megismerése. A Magyar Honvédség, a Magyarország fegyveres védelmének alapjai a katonai válaszokat igénylő biztonsági kihívásokkal szemben, a Magyar Honvédség elrettentő és védelmi szerepének megismerése. <i>Jogsabályi háttér:</i> <i>Hvt. 107-108. §</i>
6. tematikai egység megnevezése: A védelmi és biztonsági igazgatás a közigazgatásban, a védelmi és biztonsági igazgatás központi szervének feladatai	A védelmi és biztonsági rendszer rendeltetésének, valamint a védelmi és biztonsági igazgatás központi szerve tevékenységének, működésének megismerése. <i>Jogsabályi háttér:</i> <i>Vbő. 51-52. §</i> <i>a Védelmi Igazgatási Hivatalról szóló 337/2022. (IX. 7.) Korm. rendelet</i> <i>a védelmi és biztonsági igazgatás területi és helyi szabályairól szóló 427/2022. (X.28.) Korm. rendelet</i>
7. tematikai egység megnevezése: A védelmi és biztonsági szervezetek: a Magyar Honvédség, a rendvédelmi szervek és a nemzetbiztonsági szolgálatok	A Magyar Honvédség, a rendvédelmi szervek és nemzetbiztonsági szolgálatok feladatának megismerése biztonsági fenyegetések, lehetséges válsághelyzetek megelőzése, elhárítása, kezelése, illetve a következmények felszámolása vonatkozásában. <i>Jogsabályi háttér:</i> <i>Vbő. 48. §</i>
8. tematikai egység megnevezése: A védelmi és biztonsági feladatok ellátásában részt vevő további szervek feladatai a védelmi és biztonsági tevékenységek rendszerében	A kormányzati és önkormányzati igazgatási szervek, a bírósági és az ügyészi szervezet, az önálló szabályozó szervek és további, közfeladatokat ellátó szervek és intézmények feladatának megismerése a védelmi és biztonsági feladatok ellátásában. <i>Jogsabályi háttér:</i> <i>Vbő. 49-50. §</i>
9-10. tematikai egység megnevezése: A védelmi és biztonsági igazgatás területi és helyi szintjei, feladatai: vármegyei, járási és települési feladatok	A védelmi és biztonsági igazgatás területi és helyi szerve felépítésének, hatásköreinek, békeidejű, illetve különleges jogrendi működésének megismerése. <i>Jogsabályi háttér:</i> <i>Vbő. 53-59. §</i> <i>a védelmi és biztonsági igazgatás területi és helyi szabályairól szóló 427/2022. (X.28.) Korm. rendelet</i>

III. témakör címe: Az erőforrások bevonásának rendszere	A témakör elsajátításához szükséges tanulási idő: 8 tanóra
A III. témakör alá tartozó tematikai egységek	Az adott tematikai egység (tanulási tartalom) elsajátítása által megszerezhető/fejleszthető <u>szakmai kompetencia</u> leírása
1-2. tematikai egység megnevezése: Felkészülés a külső gazdasági, humán és logisztikai erőforrások bevonására, a központi és ágazati tervezés	A védelmi és biztonsági tervezési rendszer főbb dokumentumainak megismerése (Biztonság- és Védelempolitika Alapelvei, Nemzeti Biztonsági Stratégia, Integrált Védelmi és Biztonsági Iránymutatás, ágazati törvényben és Kormány rendeletében előírt további stratégiák, alaptervek, intézkedési tervek). A védelmi és biztonsági szervezetrendszer eseménykezelésre való felkészítését, működési kereteik stratégiai meghatározását és az együttműködésük biztosítását szolgáló tervezési rendszer biztosításával összefüggő ágazati feladatok megismerése. <i>Jogsabályi háttér:</i> <i>Vbő. 20-22. §</i> <i>a védelmi és biztonsági célú tervezés szabályairól szóló 400/2022. (X. 21.) Korm. rendelet</i>
3. tematikai egység megnevezése: A nemzetgazdaság védelmi és biztonsági célú felkészítése és mozgósítása	Az ország biztonságát és stabilitását, a védelmi és biztonsági feladatok ellátásának összehangolását és a nemzetgazdaság védelmi és biztonsági célú felkészítését biztosító intézkedések és feladatok megismerése. <i>Jogsabályi háttér:</i> <i>Vbő. 23-41. §</i> <i>a nemzetgazdaság védelmi és biztonsági felkészítésének, mozgósításának, valamint a tartalékolás végrehajtásának szabályozásáról szóló 79/2023. (III. 13.) Korm. rendelet</i>
4. tematikai egység megnevezése: A védelmi és biztonsági kötelezettségek rendszere 1: a honvédelmi kötelezettségek és a meghagyás rendszere	A hadiállapot idején bevezethető védelmi és biztonsági kötelezettségek megismerése. A meghagyás intézményének, a meghagyásba bevont szervekre vonatkozó kötelezettségek megismerése. <i>Jogsabályi háttér:</i> <i>Vbő. 6. §</i> <i>Hvt. 19-44. §</i> <i>a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 614/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 20-25. §</i>
5. tematikai egység megnevezése: A védelmi és biztonsági kötelezettségek rendszere 2: a polgári védelem katasztrófavédelmi aspektusai és a fegyveres összeütközések idején jelentkező eltérő megközelítések	Az emberi élet, emberi létfenntartáshoz szükséges anyagi javak védelmét, a vagyonbiztonság megóvásának előmozdítását, valamint humanitárius feladatok ellátását szolgáló polgári védelmi kötelezettség tartalmának megismerése, különös tekintettel annak katasztrófavédelmi dimenziójára és a polgári védelem fegyveres összetűzések esetén alkalmazandó szabályaira. Elhatárolás a polgári felkészültség fogalmától. <i>Jogsabályi háttér:</i> <i>Vbő. 8-13. §</i>

	<i>Hvt. 45. §</i> <i>a polgári védelmi kötelezettségről szóló 402/2022. (X. 24.) Korm. rendelet</i> <i>a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 614/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 14. §</i>
6. tematikai egység megnevezése: A védelmi és biztonsági kötelezettségek rendszere 3: a gazdasági és anyagi szolgáltatási kötelezettség és a bejelentési kötelezettség	A védelmi és biztonsági személyi kötelezettségek tartalmának megismerése, valamint az ország védelmével és biztonságával összefüggő feladatok ellátásához szükséges gazdasági és anyagi szolgáltatási kötelezettség tartalmának megismerése. <i>Jogsabályi háttér:</i> <i>Vbő. 14-19. §</i> <i>a gazdasági és anyagi szolgáltatási kötelezettség szabályairól szóló 428/2022. (X.28.) Korm. rendelet</i>
7. tematikai egység megnevezése: A nemzeti eseménykezelés, a védelmi és biztonsági célú riasztások	Az összkormányzati válságkezelés, illetve a különleges jogrendi feladatellátás szakmai koordinációját és összehangolását szolgáló intézményi keret megismerése. A védelmi és biztonsági eseményekre való rugalmas, összehangolt és hatékony reagálás érdekében működtetett biztonsági célú riasztási rendszer rendeltetésének és működésének megismerése. <i>Jogsabályi háttér:</i> <i>Vbő. 52. § és 71. §</i> <i>1324/2011. (IX. 22.) Korm. határozat a kormányügyleti rendszer létrehozásáról</i> <i>614/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról 26-39. §</i>
8. tematikai egység megnevezése: A védelmi és biztonsági célú ellenőrzések és gyakorlatok rendszere	A Védelmi Igazgatási Hivatal által végzett, védelmi és biztonsági feladatok ellátásából fakadó kötelezettségek teljesítésének ellenőrzésével, illetve a feladatteljesítésre való felkészülés részeként teljesített gyakorlatok szabályozásának megismerése. A lakossági riasztási formák: a légiriasztás, katasztrófavédelmi célú és terrorelhárítási célú riasztások alapjai. <i>Jogsabályi háttér:</i> <i>Vbő. 71-73. §</i> <i>403/2022. (X. 24.) Korm. rendelet a védelmi és biztonsági célú ellenőrzésekről</i> <i>405/2022. (X. 24.) Korm. rendelet a védelmi és biztonsági célú gyakorlatokról</i> <i>a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 614/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 26-39. §</i>

IV. témakör címe: A védelem és a biztonság megteremtésének az alapjai	A témakör elsajátításához szükséges tanulási idő: 2 tanóra
A IV. témakör alá tartozó tematikai egységek	Az adott tematikai egység (tanulási tartalom) elsajátítása által megszerezhető/fejleszthető <u>szakmai</u> kompetencia leírása
1. tematikai egység megnevezése: A védelmi és biztonsági szabályozási rendszer összefoglaló leírása és a biztonságtudatosság kérdései	A védelmi és biztonsági igazgatási szabályozási rendszer összefoglaló áttekintése és az állam védelméhez kapcsolódó biztonságtudatosság kérdései. <i>Jogsabályi háttér:</i> <i>Vbő. és végrehajtási rendeletei</i>
2. tematikai egység megnevezése: A védelmi és biztonsági rendszer elsődleges működési tapasztalatai és fejlesztési irányai	Az állam védelmi és biztonság szabályozási rendszerének működését érintő tapasztalatok és a fejlesztési irányok áttekintése.